

Fastleger på strekk

I dette nummer av Utposten blir divisjonsdirektør i Divisjon for primærhelsetjenester i Sosial- og helsedirektoratet, Frode Forland, intervjuet, og han beskriver bl.a. en del av sine tanker rundt fastlegeordningens forbedringspotensialer. Rekruttering av unge allmennleger, både menn og kvinner, og bedre dekning av de allmennmedisinske kommunale oppgavene er noen av utfordringene. I motsetning til Forland tror jeg ikke at tvang er noe godt virkemiddel for å finne løsninger. Allmennleger er individualister som jeg kjenner som engasjerte, dedikerte og med stor interesse for gode praktiske og faglige løsninger for pasientene og egen arbeidssituasjon. De vil lett gå i baklås hvis man forsøker å tvinge dem. Tvang vil være negativt for rekrutteringen. Jeg tror på positive virkemidler. Det kan være faglig vektlegging av god sykehjemstjeneste med nok legetimer, slik at sykehjemslegene kan delta aktivt i kvalitetsforbedringen i sykehjemmene, og bedre betaling for de kommunale timene. I stedet for at kommunelege 1 pålegger fastlegene kommunalt arbeid, kan hun/han ta initiativ til at allmennlegene i felleskap i allmennlegeutvalget drøfter løsninger og fordeler de kommunale timene, som det selvsagt er vårt ansvar å ta. Det blir stadig hevdet, også av Forland, at vi allmennleger ikke er der for de svakeste, og at økonomiske insentiver gjør at vi ikke prioriterer de psykisk syke og de med alvorlige kronisk sykdommer. Hvor kommer det fra? Dette er blitt gjentatt til noen tror det selv. Økonomi er viktig, men jeg vil påstå at faget står øverst for de aller fleste. Faktum er at vi jobber mer og flere timer, går mer på samarbeidsmøter, og min personlige erfaring er at vi engasjerer oss mest i de sykeste. Det er positivt og nødvendig for gode løsninger at SHdir henter inn allmennleger for å delta i det sentrale forbedringsarbeidet i helsetjenesten. SHdir står fjernt fra vår hverdag og høres ofte slik ut, men det er desto viktigere og bra at de vil lytte til oss som står i pasientarbeidet i kommunene i det daglige. Men når de snakker og skriver om alt vi skal prioritere i vårt arbeid, kunne vi også forvente at de sier noe om hva vi ikke skal gjøre.

Leder av Allmennlegeforeningen (Af), Jan Emil Kristoffersen, skriver om Fastlegen og NAV. Dette er blitt en het potet for mange allmennleger. Dårlig kommunikasjon, økende tidsbruk på attester som vi ikke ser kommer til nytte, mer kontroll som føles som mangel på tillitt og krav om vår innsats på nye arbeidsområder, gjør at mange har fått mye negative følelser og sinne overfor NAV. Mange av oss har vært nær en tillitskrise når vi enten selv opplever kontrolltiltak som vi synes er utidige og f. eks. blir bedt om å utlevere *full journal*, eller hører om kolleger som opplever det. I en atmosfære av sinne og overvåking er det ikke lett å få til god kommunikasjon. Nylig kom NAV med nye trusler om sanksjoner hvis ikke vår kommunikasjon med dem er elektronisk. Det er klart vi ønsker elektronisk kommunikasjon, men ikke gjennomført ved trusler. Det er godt at vi har en sindig leder av Af som kan forhandle for de mer hissig av oss. Vi har felles interesse med NAV i å få til gode løsninger, fordi det er våre pasienter det dreier seg om og deres rett til gode og billige medisiner, hjelpemidler eller økonomiske midler.

Vi allmennleger forvalter store midler for samfunnet, og det er nødvendig for samfunnet med noen styringsverktøy, men disse må brukes slik at det ikke går ut over de svakeste som trenger hjelp fra NAV.

For bedre kommunikasjon og en bedre arbeidshverdag kunne både vi allmennleger og NAV ha nytte av Kristoffersens regler om å møte hverandre med «respekt, dialog og tydelig budskap».

Karin Frydenberg